

4. HRVATSKI GERONTOLOŠKI I GERIJATRIJSKI KONGRES

S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

4th CROATIAN CONGRESS
OF GERONTOLOGY
AND GERIATRICS
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

*Ususret novim prilikama
Towards new opportunities*

PULA, HRVATSKA / CROATIA
29.9. – 1.10.2023.

PRAVI PUT OPORAVKA

ENSURE® PLUS ADVANCE

Pomaže izgradnju mišićne mase i održavanje mišićne snage i funkcije uz visoku dozu proteina i farmakonutrijent HMB*¹

TUMORSKA
KAHEKSIJA

DIJABETES
ILI ABNORMALAN
METABOLIZAM
GLUKOZE

ENERGIJA
U MALOM
VOLUMENU

MALAPSORPCIJA

KRONIČNE RANE

SMJERNICE ZA PROPISIVANJE NAMIRNICA ZA ENTERALNU PRIMJENU MOŽETE PRONAĆI NA OSNOVNOJ I DOPUNSKOJ LISTI LIJEKOVA.

*β-hidroksi-β-metilbutirat
¹ Deutz et al. Clin Nutr 2013;32:704–712.

Namjena/indikacija proizvoda nalazi se na deklaraciji proizvoda te niže:

Prosure® - za dijetalnu prehranu bolesnika s tumorskom kaheksijom | **Ensure**® Plus Advance - za dijetalnu prehranu bolesnika s malnutricijom i/ili gubitkom mase, snage i funkcije mišića | **Glucerna**® 1,5 kcal - za dijetalnu prehranu bolesnika s dijabetesom ili abnormalnim metabolizmom glukoze, s malnutricijom ili rizikom njene pojave | **Ensure**® Compact - za dijetalnu prehranu bolesnika s malnutricijom ili rizikom njene pojave | **Vital**® 1,5 kcal - za dijetalnu prehranu bolesnika s malapsorpcijom | **Abound**® - za dijetalnu prehranu bolesnika kojima je potrebna pomoć pri cijeljenju rana i izgradnji potpornog mišićnog tkiva

SAMO ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE

HR-ENSPA-2300009, rujan 2023.

Abbott Laboratories d.o.o. | Koranska 2, 10000 Zagreb | t. 01 23 50 555

NUTRITION

ORGANIZATOR

Hrvatsko društvo za gerontologiju i gerijatriju Hrvatskog liječničkog zbora

PREDSJEDNICA KONGRESA

doc. prim. dr. sc. Tajana Pavić, dr. med.

POČASNA PREDSJEDNICA KONGRESA

doc. prim. dr. sc. Spomenka Tomek-Roksandić, dr.med.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Članovi: Ines Balint, Alen Biščanin, Nina Blažević, Valerija Bralić-Lang, Tanja Ćorić, Zdravka Đapić Kolak, Vanda Eđed Šimić, Aleksandra Funes, Helena Glibotić-Kresina, Suzana Hlatki Matijević, Anita Hrstić, Štefica Karačić, Vikica Krolo, Dunja Kuliš, Dunja Lapov, Veronika Laušin, Ivan Lerotić, Marica Lukić, Manuela Maltarić, Andrea Miškulin, Jadranka Morović Vergles, Dubravka Ograjšek-Škunca, Stipe Pelajić, Marija Penava Šimac, Goran Perko, Sanja Predavec, Dalma Sajko, Dunja Skoko Poljak, Valentina Ratkajec, Dragan Soldo, Sanja Stojšavljević Shepeski, Mirela Šentija Knežević, Vesna Štefančić Martić, Nada Tomasović- Mrčela, Vedran Tomašić, Maja Vajagić, Ljiljana Vrbić, Mateja Znika, Sanja Zoranić

ZNANSTVENI ODBOR

Predsjednik: Mirko Petrović, EuGMS President Elect

Članovi: Antonija Balenović, Neven Baršić, Tomislav Benjak, Nenad Bogdanović, Venija Cerovečki-Nekić, Ivan Čipin, Vida Demarin, Jasminka Despot Lučanin, Zijad Duraković, Romana Galić, Jana Gorjup, Goran Hauser, Miroslav Hanževački, Bojan Jelaković, Jasna Mesarić, Ninoslav Mimica, Nataša Klepac, Branko Kolarić, Marina Kotsani, Željko Krznarić, Mirjana Kujundžić Tiljak, Zvonko Kusić, Krešimir Luetić, Jasna Mesarić, Petra Nola Fuchs, Mara Ovsenik, Jadranka Pavičić Šarić, Marko Pećina, Nada Plazar, Damir Poljak, Silvia Rusac, Nina Smolej Narančić, Šime Smolić, Tatjana Škarić-Jurić, Mladen Vedriš, Lucija Virović Jukić, Tonko Vlasković, Darija Vranešić Bender, Ivana Živoder, Mara Županić

POD POKROVITELJSTVOM

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
zdravstva

Medix Specijalizirani
medicinski
dvomjesečnik

PROGRAM

PETAK 29.9.2023.

dvorana Ulika

14:00	OTVARANJE KONGRESA
14:15 – 14:35	Gerijatrija – Specijalizacija u medicini prof.dr.sc. Nenad BOGDANOVIĆ
14:35 – 14:55	Edukacija iz gerijatrije i gerontologije u RH doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ doc.dr.sc. Spomenka TOMEK – ROKSANDIĆ
14:55 – 15:15	Gerastenija kao gerijatrijski sindrom prof.dr.sc. Nenad BOGDANOVIĆ
15:15 – 15:30	Tematski broj Medix-a “Gerastenija” doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ
15:30 – 16:00	Pauza za kavu / Poster sekcija P1
16:00 – 18:00	Sesija 1 GERIJATRIJSKI BOLESNIK S KARDIOMETABOLIČKIM BOLESTIMA Politerapija u starijih osoba sa kardiometaboličkim bolestima prof.dr.sc. Maja ORTNER HADŽIABDIĆ Multidimenzionalni pristup starijim osobama s kardiometaboličkim bolestima Moderator: doc.dr.sc. Valerija BRALIĆ LANG 1. Gerijatrijski pristup u liječenju starijih osoba s najčešćim kardiometaboličkim bolestima – doc.dr.sc. Valerija BRALIĆ LANG 2. Što moram znati o antikoagulansima/antihipertenzivima/hipolipemicima u starijih osoba – prof.dr.sc. Jasna ČERKEZ HABEK 3. Liječenje šećerne bolesti tipa 2 u starijih osoba – doc.dr.sc. Gorana MIROŠEVIĆ
20:00	VEČERA

dvorana Ulika

08:30 – 10:30

Sesija 2

MIŠIČNO KOŠTANO ZDRAVLJE I STARENJE / MUSCULOSKELETAL HEALTH AND AGING

Sarkopenija kao gerijatrijski sindrom / Sarcopenia as a geriatric syndrome

professor Francesco LANDI

Mišićno zdravlje, sarkopenija i starenje/Musculoskeletal health, sarcopenia and aging

Moderator: **doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ**

1. Nutritivni aspekti u izazovima starenja mišićno-koštanog sustava / Nutritional aspects in challenges of the aging musculoskeletal system
- **prim.dr.sc. Vedran TOMAŠIĆ**
2. Koristi i praktični izazovi kombiniranja nutritivnih intervencija i vježbanja na mišićno-koštano zdravlje/ Benefits and practical challenges of interventions combining dietary protein and exercise - **prof.dr.sc. Darija VRANEŠIĆ BENDER**
3. Alati za jednostavnu procjenu nutritivnog rizika u starijih osoba/ Tools to assess nutritional risk in older adults - **doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ**
4. Specifičnosti gerijatrijske rehabilitacije za mišićno zdravlje/ Key points of geriatric rehabilitation for muscle health - **doc.dr.sc. Dubravka BOBEK**

dvorana Bianca Istriana

08:30 – 10:30

Sesija 3

STARIJE OSOBE S KOGNITIVNIM OŠTEĆENJEM

Kognitivni problemi u starijih osoba

prof.dr.sc. Ninoslav MIMICA

Interdisciplinarni pristup mentalnom zdravlju starijih osoba

Moderator: **prof.dr.sc. Nenad BOGDANOVIĆ**

1. Rano kognitivno oštećenje/demencija - **prof.dr.sc. Nenad BOGDANOVIĆ**
2. Spekter neurodegeneracije i cerebrovaskularnih promjena u gerijatrijskog bolesnika; koliko je klinika bitna? - **prof.dr.sc. Nataša KLEPAC**

10:30 – 11:00

Pauza za kavu / Poster sekcija S1

dvorana Ulika

11:00 – 13:00

Sesija 4

SVEOBUH VATNI PRISTUP GERIJATRIJSKOM PACIJENTU (CGA)

Gerijatrijska medicina u Europi

prof.dr.sc. Mirko PETROVIĆ

Sveobuhvatni pristup gerijatrijskom pacijentu (CGA)

Moderator: **doc.dr.sc. Miroslav HANŽEVAČKI**

1. CGA i kako ga primijeniti - **prof.dr.sc. Mirko PETROVIĆ**
Pristup gerijatrijskom bolesniku s kognitivnim problemima
- **prof.dr.sc. Ninoslav MIMICA**
2. Gerijatrijska procjena u ambulantomata obiteljskog liječnika
- **doc.dr.sc. Miroslav HANŽEVAČKI**
3. Gerijatrija u bolničkom sustavu; jučer, danas, sutra - **dr. Višnja MIHALIĆ**

dvorana Bianca Istriana

11:00 – 13:00

Sesija 5

ORTOGERIJATRIJA

Specifičnosti ortopedskih zahvata u starijih osoba

doc.dr.sc. Slaven BABIĆ

Pristup starijim osobama s visokim rizikom fraktura

Moderator: **doc.dr.sc. Slaven BABIĆ**

1. Visokorizične starije osobe i troškovi prijeloma kuka
- **doc.dr.sc. Srećko SABALIĆ**
2. Preparati za koštano zdravlje u starijih osoba: što, kada i kako?
- **doc.dr.sc. Gorana MIROŠEVIĆ**
3. Koju vrstu fizičke aktivnosti preporučiti starijim osobama s osteoporozom
- **prim.dr.sc. Diana BALEN, prof.dr.sc. Simeon GRAZIO**

13:00 – 14:00

Ručak / Poster sekcija S2

dvorana Ulika

14:00 - 16:00

Sesija 6

LOKALNA ZAJEDNICA U SKRBI ZA STARIJE OSOBE

Lokalna zajednica u skrbi za starije osobe

Moderator: **doc.dr.sc. Spomenka TOMEK - ROKSANDIĆ**

1. Starije osobe u sustavu socijalne skrbi/institucijska i izvaninstitucijska skrbr
- **dr. Sanja JAGUSTIN CHRISTIANSSON**
2. Patronažna sestra u procesu zdravstvene njege u kući starijih osoba
- **doc.dr.sc. Mara ŽUPANIĆ**
3. Smještaj u domovima za starije; izazovi i rješenja - **dr.sc. Romana GALIĆ**
4. Institucionalno nasilje iz perspektive korisnika i osoblja domova za stare
- **prof.dr.sc. Silvia RUSAC, Natalija ČAČKO**
5. Sigurnost bolesnika kao standard kvalitete u gerijatriji
- **prof.dr.sc. Jasna MESARIĆ**

dvorana Bianca Istriana

14:00 - 16:00

Sesija 7

ZAJEDNO U EU PROJEKTIMA

EU projekti: tko, kako i zašto?

Anja MIHELJ, dipl. oec

EU projekti u praksi

Moderator: **doc.dr.sc. Ivan LEROTIĆ**

1. HECUBA projekt - **dr.sc. Tatjana ŠKARIĆ-JURIĆ**
2. SHARE projekt - **prof.dr.sc. Šime SMOLIĆ**
3. Procjena prikladnosti terapije benzodiazepinima: saznanja iz projekata EuroAgeism H2020 ESR i START/MED/09 - **mag. Ingrid KUMMER**
4. Katedra za socijalnu gerontologiju Alma Mater Europaea u europskim integracijama i projektima - **prof. emerita dr.sc. Jana GORIUP**
5. COST projekt PROGRAMMING - **doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ**

16:00 - 16:30

Pauza za kavu / Poster sekcija S3

dvorana Ulika

16:30 - 18:30

Sesija 8

ZAJEDNO U BORBI ZA ZDRAVIJE STARENJE

Moderator: **prof.dr.sc. Lucija VIROVIĆ JUKIĆ**

1. Depreskripcija – **doc.dr.sc. Valerija BRALIĆ LANG**
2. Infekcije povezane sa zdravstvenom skrbi u ustanovama za starije osobe – **dr.sc. Ana GVERIĆ GRGINIĆ**
3. Ergonomska načela u radu s gerontološkim zahtjevima starije populacije – **izv.prof.dr.sc. Jadranka Stričević**

KLJUČNI DODACI PREHRANI U STARIJOJ DOBI

satelitski simpozij **Fresenius Kabi**

Optimalna nutritivna potpora bolesnika s tumorskom kaheksijom

– **doc.dr.sc. Tajana PAVIĆ**

Kolagen hidrolizat – važna karika u terapijskom pristupu sarkopeniji

– **doc.dr.sc. Mario TADIĆ**

Pleotropni učinci vitamina D u starijoj populaciji

– **prof.dr.sc. Darija VRANEŠIĆ BENDER**

dvorana Bianca Istriana

16:30 - 18:30

Sesija 9

ORALNO ZDRAVLJE TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Moderator: **dr.sc. Petra NOLA FUCHS, dr.med.dent spec.**

1. Razvoj i provedba mobilnog projekta te utjecaj na kvalitetu života osoba stacioniranih u domovima za starije osobe – **dr.sc. Petra NOLA FUCHS, dr.med.dent spec.**
2. Rad na medicinski kompromitiranim i palijativnim pacijentima – **Dunja KULIŠ, univ.mag.med.dent spec.**
3. Utjecaj bolova nesaniranog oralnog statusa na mentalno zdravlje – **dr.sc. Josipa SANJA FORTO, dr.med.dent spec.**
4. Mogućnosti i provođenje terapije nepokretnih pacijenata treće životne dobi – **Boris PAŽIN, dr.med.dent spec.**

20:00

VEČERA

PROGRAM

NEDJELJA 1.10.2023. - MEĐUNARODNI DAN STARIJIH OSOBA

10:00 - 12:00

GERONTOLOŠKO-JAVNOZDRAVSTVENA AKCIJA
Ključni aspekti aktivnog zdravog starenja

ZATVARANJE KONGRESA

PROGRAM POSTER SEKCIJA

PETAK 29.9.2023.

- 15:30 - 16:00**   **Sekcija P1**
15:30 - 15:33   **Želimir Bertić** - Sociodemografske razlike u stavovima starijih osoba prema starenju
15:33 - 15:36   **Helena Gilbotić Kresina (Silvia Mohorić)** - Subjektivna procjena osoba starije životne dobi Primorskogoranske županije o vlastitom zdravstvenom stanju i kvaliteti života
15:36 - 15:39   **Stjepan Džaja (Iris Jerončić Tomić)** - Requirements Of Geriatric Population For Emergency Medicine Department Of SDC In Year Before Covid-19 Pandemic And In Year Of Covid-19 Pandemic
15:39 - 15:42   **Marija Mašanović** - Promicanje zdravlja u starijoj životnoj dobi u Dubrovačko-Neretvanskoj županiji
15:42 - 15:45   **Damir Poljak** - Model sociokulturnih sastavnica kvalitete života osoba starije životne dobi u Republici Hrvatskoj
15:45 - 15:48   **Mara Županić** - Comparison of quality of life indicators of the elderly in croatian urban and rural areas
15:48 - 15:51   **Anita Bukovec** - Zdravstveni turizam u Hrvatskoj: tradicija, konkurentnost, održivost i učinci novih investicija
15:51 - 15:54   **Boris Pažin** - The Mobile Gerontological Dental Team - an example of best practice / Pokretni gerontostomatološki tim - primjer dobre prakse
15:54 - 15:57   **Josipa Sanja Forto** - Team of movable specialists of geronto-stomatologist
15:57 - 16:00   **Mateja Znika** - Improving safe transfer techniques for caregivers in today's ageing society

SUBOTA 30.9.2023.

- 10:30 - 11:00**   **Sekcija S1**
10:30 - 10:33   **Sanja Zoranić** - Aktivno provođenje slobodnog vremena u funkciji kvalitetnog starenja - Active leisure time in relation to the quality of ageing
10:33 - 10:36   **Mara Županić** - Educational program for adults as support in health and social care for the elderly
10:36 - 10:39   **Olja Vori** - Forms of safe application of therapy for elderly people in home care
10:39 - 10:42   **Ladislav Krapac** - Eliminiranje arhitektonskih barijera u domu starijih osoba/ removing architectural barriers in the homes of elderly persons
10:42 - 10:45   **Dunja Kuliš** - Utjecaj prehrane na oralno zdravlje starijih osoba - Influence of nutrition on the oral health of elderly persons
10:45 - 10:48   **Suzana Janković (Svjetlana Gašparović Babić)** - Suicides of people over 60 years old in Primorskogoranska County in the period from 2012 to 2021
10:48 - 10:51   **Zdravka Đapić - Kolak** - Prevencija i zbrinjavanje dekubitusa kod starijih osoba
10:51 - 10:54   **Mirjana Telebuh** - Kvaliteta života starijih osoba nakon moždanog udara/Quality Of Life In Elderly Stroke Patients
10:54 - 10:57   **Slaven Babić** - Utjecaj pandemije COVID-19 na liječenje prijeloma kuka: pregled i usporedba 4 godine liječenja pri Zavodu za gerijatrijsku traumatologiju Klinike za traumatologiju KBC Sestara milosrdnica

PROGRAM POSTER SEKCIJA

SUBOTA 30.9.2023.

- 10:57 - 11:00** **Ana Petrić** - Hospitalizacije i smrtnost starijih osoba zbog ozljeda u zadarskoj županiji od 2014. do 2018. godine
- 13:30 - 14:00** **Sekcija S2**
13:30 - 13:33 **Dominik Kralj** - Ultrasonografske karakteristike starijih bolesnika s Crohnovom bolesti / Ultrasonographic characteristics of elderly Crohn's disease patients
- 13:33 - 13:36** **Petra Čačić** - Older age and health-related QOL in IBD patients - Starija dob i kvaliteta života u bolesnika s upalnim bolestima crijeva
- 13:36 - 13:39** **Filip Babić** - Elderly inflammatory bowel disease patients: patient and disease characteristics / Karakteristike bolesnika starije životne dobi s upalnim bolestima crijeva
- 13:39 - 13:42** **Tanja Ćorić** - Gerontological public health indicators - hospitalizations of elderly people in Croatia and the City of Zagreb from 2019 to 2021
- 13:42 - 13:45** **Dalma Sajko** - Analysis of the structure of nursing home residents according to the four-level categorical approach of geriatric nursing care
- 13:45 - 13:48** **Stela Mravak** - Okvir e-spremnost u ustanovama institucijske skrbi za starije osobe
- 13:48 - 13:51** **Kristina Minea Gusić** - Presentation of the results within the project "all for memory (spam)" Education of educators - Communication with Individuals Affected by Alzheimer's Disease and Other Dementias
- 13:51 - 13:54** **Karmen Arnaut** - Izazovi i potrebe neformalnih njegovatelja osoba starije životne dobi / Challenges and needs of informal caregivers of older people
- 16:00 - 16:30** **Sekcija S3**
16:00 - 16:03 **Ljiljana Vrbić** - Unapređenje mentalnog zdravlja osoba starije životne dobi
16:03 - 16:06 **Irma Širanović Pongrac (Vedran Tomašić)** - Is there an impact of deep sedation with propofol on adenoma detection rate, polyp detection rate and cecal intubation rate in elderly patients?
- 16:06 - 16:09** **Manuela Maltarić** - Adherence to the Mediterranean Diet Related to the Health Related and Well-Being Outcomes of European Mature Adults and Elderly, with an Additional Reference to Croatia
- 16:09 - 16:12** **Tatjana Škarić-Jurić** - Rezultati projekta HECUBA kao podloga za daljnja istraživanja usmjerena neposrednoj primjeni u gerontološkoj i gerijatrijskoj praksi
- 16:12 - 16:15** **Ksenija Arbanas-Kovačević** - Pilotni projekt kvalitete procjene funkcija kognicije, sarkopenije i gerastenije u ambulanti primarne zaštite u sustavu bez razvijene gerijatrijske medicine
- 16:15 - 16:18** **Marija Mašanović** - Elderly people with a positive test of the national colon cancer screening program in the Dubrovnik - Neretva county
- 16:18 - 16:21** **Lucija Nežmah** - Assessing the need for deprescribing benzodiazepines in older adults in primary care: analysis of a Croatian cohort from the EuroAgeism H2020 ESR7 project
- 16:21 - 16:24** **Ingrid Kummer** - Psychotropic polypharmacy and inappropriate use of benzodiazepines in NHs in Croatia: results from the START/MED/093 project

MJESTO ODRŽAVANJA

Hotel Park Plaza Histria, Verudella 17, Pula, Hrvatska

POVEZANOST Hotela Park Plaza Histria Pula

- 5 km od centra Pule
  - 13 km od Aerodroma Pula
  - 280 km od Zračne luke Zagreb
  - 169 km od Zračne luke Trst, Italija
  - 230 km od Zračne luke Ljubljana, Slovenija
  - 280 km od Zračne luke Venecija, Italija
- Poluotok Verudela je free-parking zona.

SLUŽBENI JEZICI

Službeni jezici su hrvatski i engleski jezik. Simultano prevodjenje nije osigurano.

VREDNOVANJE I POTVRDA O SUDJELOVANJU

Potvrde o sudjelovanju će biti izdane svim sudionicima Kongresa. Sudjelovanje na Kongresu bodovat će se sukladno Pravilnicima strukovnih komora (Hrvatska liječnička komora, Hrvatska komora medicinskih sestara, Hrvatska komora socijalnih radnika, Hrvatska komora fizioterapeuta, Hrvatska ljekarnička komora).

TEHNIČKI ORGANIZATOR

A.T.I. d.o.o. turistička agencija

Zadarska 15

52100 Pula, Croatia

OIB: 29635530727

Tel: +385 52 223 400

E-mail: registration@crogeron.com

Web: www.crogeron.com

**FRESENIUS
KABI**

caring for life

Još važnije od veličine!

Za liječenje bolesnika s gubitkom
mase, snage i funkcije mišića po
preporuci bolničkog specijalista.*

Fresenius Kabi d.o.o. | Radnička cesta 37a, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0) 1 2333 242 | Fax.: +385 (0) 1 2333 248
e-mail: info@fresenius-kabi.hr | www.fresenius-kabi.hr

SAMO ZA ZDRAVSTVENE RADNIKE | Rujan 2023. | EN-FRE-2023-01

*Osnovna lista lijekova, HZZO

www.crogeron.com